Servisi i prijemnici poruka Mobilne aplikacije

Stevan Gostojić

Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad

8. novembar 2022.

Pregled sadržaja

- 1 Procesi i niti
- 2 Rukovaoci
- 3 Asinhroni zadaci
- 4 Servisi
- 6 Prijemnici poruka
- 6 Zakazivanje zadataka

Procesi i niti Rukovaoci Asinhroni zadaci Servisi Prijem

Proces

- aktivnost (angažovanje procesora na izvršavanju programa)
- slika (deo operativne memorije koji sadrži naredbe u mašinskom jeziku i podatke na stack-u i heap-u)
- atributi (stanje, prioritet, itd.)

- Nit je redosled izvršavanja naredbi u procesu
- Jedan proces može da sadrži više niti (onda svaka nit sadrži stack, stanje i prioritet i izvršava relativno nezavisnu sekvencu naredbi)

Raspoređivanje niti

- Različite niti mogu da se izvršavaju na jednom procesoru (konkurentno) ili na više procesora (paralelno)
- Kako jedan procesor ne može istovremeno da izvršava više niti, one se moraju izvršavati naizmenično
- S obzirom da različite niti mogu da pristupaju istom resursu, potrebno je voditi računa o sinhronizaciji niti

Razlika između procesa i niti

- Niti se koriste za "male" zadatke, a procesi za "velike" zadatke (izvršavanje aplikacije)
- Niti koje pripadaju istom procesu dele isti adresni prostor (to znači da mogu da komuniciraju direktno preko operativne memorije)
- Procesi ne dele isti adresni prostor (to znači da je komunikacija između procesa složenija i sporija od komunikacije između niti)

Android i procesi

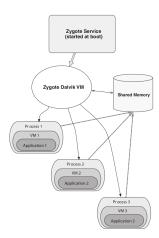

Figure 1: Android i procesi.

- Kada Android startuje prvu komponentu neke aplikacije, startuje je u novom procesu sa jednom niti
- Svaka sledeća komponenta iste aplikacije startuje se u istom procesu i u istoj niti kao i prva komponenta
- Moguće je startovati različite komponente iste aplikacije u različitim procesima ili različite komponente različitih aplikacija u istom procesu (mada to nije preporučljivo)

Android i procesi

- Android zadržava procese u operativnoj memoriji što je duže moguće
- Da bi se slobodila memorija za procese višeg prioriteta, nekada je potrebno "ubiti" proces nižeg prioriteta
- Prioritet procesa se određuje na osnovu vrste i stanja komponenti koje sadrži kao i prioriteta drugih procesa koji od njega zavise
- Zato bi aktivnosti i prijemnici poruka koji izvršavaju dugačke operacije trebalo da startuju servis umesto niti

Prioritet procesa

- foreground (proces sadrži aktivnost koja se nalazi u prvom planu, servis koji je vezan za aktivnost koja se nalazi u prvom planu, servis koji se izvršava u prvom planu, servis koji izvršava jednu od metoda životnog ciklusa ili prijemnik poruka koji izvršava onReceive metodu)
- visible (proces sadrži vidljivu aktivnost ili servis koji je vezan za vidljivu aktivnost)
- service (proces sadrži servis)
- background (proces sadrži aktivnost koja se nalazi u pozadini)
- empty (proces ne sadrži komponente)

- Android izvršava aplikaciju (tj. njene komponente) u glavnoj niti
- Ova nit je, između ostalog, zadužena za slanje i primanje poruka od komponenti korisničkog interfejsa (zato se zove i UI nit)
- Stoga nije preporučljivo blokirati UI nit ("application isn't responding" dijalog) i pristupati komponentama korisničkog interfejsa iz drugih niti (nisu thread-safe)
- Metode životnog ciklusa servisa i dobavljača sadržaja moraju biti thread-safe

```
1 // Pogresno (blokiranje Ul niti)
2 public void onClick(View v) {
3  Bitmap b = loadImageFromNetwork(imageUrl);
4  imageView.setImageBitmap(b);
5 }
6
```

```
1 // Pogresno (GUI komponente nisu thread—safe)
2 public void onClick(View v) {
3    new Thread(new Runnable() {
4       public void run() {
5          Bitmap b = loadImageFromNetwork(imageUrl);
6          imageView.setImageBitmap(b);
7       }
8       }).start();
9 }
```

```
1 // Ispravo
public void onClick(View v) {
    new Thread(new Runnable() {
3
       public void run() {
4
         Bitmap b = loadImageFromNetwork(imageUrl);
5
         imageView.post(new Runnable() {
6
           public void run() {
             imageView.setImageBitmap(b);
8
9
10
11
    }).start();
12
13 }
14
```

Pregled sadržaja

- Procesi i niti
- 2 Rukovaoci
- Asinhroni zadaci
- Servisi
- Prijemnici poruka
- 6 Zakazivanje zadataka

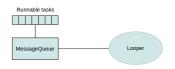

Figure 2: Rad sa nitima.

- Red poruka (MessageQueue) je red koji sadrži poruke koje je potrebno obraditi (zadatke koje je potrebno izvršiti)
- Rukovaoc (Handler) obrađuje poruke (izvršava zadatke) koje se nalaze u redu poruka
- Looper održava nit "u životu" i prosleđuje poruke (zadatke) iz reda poruka rukovaocu na obradu

```
class LooperThread extends Thread {
    public Handler handler;
3
    public void run() {
      Looper.prepare();
      handler = new Handler() {
         public void handleMessage(Message msg) {
8
           // process incoming messages here
9
           // this will run in non-ui/background thread
10
13
      Looper.loop();
14
15
16 }
```

```
1 Message message = new Message();
2 message.obj = "Ali send message";
3 handler.sendMessage(message);
```

Za obradu poruka potrebno je implementirati void handleMessage (Message msg) i pozvati:

- boolean sendEmptyMessage(int)
- boolean sendMessage(Message)
- boolean sendMessageAtTime(Message, long)
- boolean sendMessageDelayed(Message, long)

Za <mark>izvršavanje proizvoljnog koda p</mark>otrebno je pozvati:

- boolean post(Runnable)
- boolean postAtTime(Runnable, long)
- boolean postDelayed(Runnable, long)

```
1 // Reuses existing handler
2 handler = getWindow().getDecorView().getHandler();
3
4 // Uses UI component's post() method
5 ImageView imageView = (ImageView) findViewById(R.id.image_view);
6 imageView.post(new Runnable() {
7   @Override
8   public void run() {
9     imageView.setImageBitmap(bitmap);
10   }
11 });
```

Pregled sadržaja

- Procesi i niti
- 2 Rukovaoci
- Asinhroni zadaci
- 4 Servisi
- Prijemnici poruka
- 6 Zakazivanje zadataka

- Asinhrnoni zadatak (AsyncTask) olakšava asinhrono izvršavanje operacija
- Automatski izvršava blokirajuću operaciju u pozadinskoj niti, vraća rezultat UI niti i nudi dodatne funkcije (kao što je obaveštavanje o progresu operacije)
- Svi asinhroni zadaci jedne aplikacije izvršavaju se u jednoj niti (oni se serijalizuju)

```
public void onClick(View v) {
   new DownloadImageTask().execute(imageUrl);
}
```

```
1 private class DownloadImageTask extends AsyncTask < String, Void,
      Bitmap> {
    // The system calls this to perform work in a worker
    // thread and delivers it the parameters given to
    // execute()
    protected Bitmap doInBackground(String ... urls) {
      return loadImageFromNetwork(urls[0]);
6
8
    // The system calls this to perform work in the UI
9
    // thread and delivers the result from doInBackground()
10
    protected void onPostExecute(Bitmap result) {
      imageView.setImageBitmap(result);
12
13
14 }
15
```

AsyncTask je generička klasa koja koristi tri tipa:

- params (tip parametara koji se prosleđuju pozadinskoj niti)
- progress (tip jedinice u kojoj se meri progres operacije)
- result (tip povratne vrednosti koju vraća pozadinska nit)

Sadrži četiri generičke metode:

- void onPreExecute() poziva se u UI niti pre izvršavanja zadatka
- Result doInBackground(Params... params) poziva se u pozadinskoj niti odmah posle onPreExecute
- void onProgressUpdate(Progress... values) poziva se u UI niti posle poziva publishProgress u pozadinskoj niti
- void onPostExecute(Result result) poziva se u UI niti posle izvršavanja zadatka

Pregled sadržaja

- Procesi i niti
- 2 Rukovaoci
- Asinhroni zadaci
- 4 Servisi
- Prijemnici poruka
- 6 Zakazivanje zadataka

Servisi

- Servis je komponenta koja izvršava "duge" operacije u pozadini (startovan servis) i služi za implemantaciju klijent-server arhitekture (vezan servis)
- Servis se izvršava u istoj niti u kojoj se izvršavala komponenta koja ga je startovala (čak i ako ta komponenta više nije aktivna)
- Druga komponenta može da se veže za servis i da sa njime komunicira (i ako se nalazi u drugom procesu)

- Servis može biti startovan ili vezan (može istovremeno biti i startovan i vezan, ali se to retko koristi)
- Startovan servis se izvršava neodređeno vreme (servis treba da se sam zaustavi kada izvrši operaciju)
- Vezan servis se izvršava samo dok je neka komponenta vezana za njega (nudi interfejs koji omogućava komponentama da komuniciraju sa njim šaljući zahteve i dobijajući odgovore)

Životni ciklus servisa

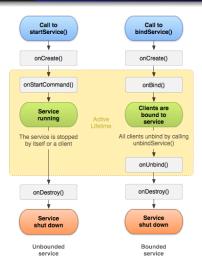

Figure 3: Životni ciklus servisa.

Životni ciklus servisa

Servisi, poput aktivnosti, sadrže metode koje se pozivaju prilikom prelaska iz jednog u drugo stanje:

- onCreate (poziva se prilikom stvaranja servisa)
- onStartCommand (poziva se posle poziva startService metode)
- onBind (poziva se posle poziva bindService metode)
- onUnbind (poziva se posle poziva unbindService metode)
- onRebind (poziva se posle poziva bindService ako je prethodno izvršena onUnbind metoda)
- onDestroy (poziva se prilikom uništavanja servisa)

Životni ciklus servisa

- Razlikuje se ceo životni vek servisa (između poziva onCreate i onDestroy metoda) i
- aktivni životni vek (počinje pozivom onStartCommand ili onBind metode, a završava se pozivom onDestroy ili onUnbind metode)

Pravljenje servisa

Servis može da se napravi nasleđivanjem klasa:

- Service (u ovom slučaju je važno startovati pozadinsku nit u kojoj će se izvršiti operacije i voditi računa u sinhronizaciji ukoliko više komponenti istovremeno koriste isti servis)
- IntentService (u ovom slučaju će se operacije automatski izvršiti u pozadinskoj niti i pozivi metoda servisa će se automatski sinhronizovati)

AndroidManifest.xml

ExampleService.java

```
1 public class ExampleService extends Service {
    @Override
    public void onCreate() {
      // ...
6
    @Override
    public int onStartCommand(Intent intent, int flags,
      int startId) {
      // ...
9
      stopSelfResult(startId);
      // If we get killed, after returning from here,
13
      restart
      return START NOT STICKY;
14
16
    @Override
    public IBinder onBind(Intent intent) {
18
      // We don't provide binding, so return null
19
      return null;
20
21
    public void onDestroy() {
23
      // ...
24
25
26
27
```

Servisi

Constant	Meaning
START_NOT_STICKY	If the system kills the service after onStartCommand() returns, do not recreate the service.
START_STICKY	If the system kills the service after onStartCommand() returns, recreate the service and call onStartCommand().
START_REDELIVER_INTENT	If the system kills the service after onStartCommand() returns, recreate the service and call onStartCommand() with the last intent delivered.

Table 1: Vrednosti flags parametra.

ExampleService.java

```
public class ExampleService extends IntentService {
    // A constructor is required, and must call the super
    // IntentService(String) constructor with a name for
    // the worker thread
    public ExampleService() {
5
      super("ExampleService");
6
7
8
    // The IntentService calls this method from the
9
      default
    // worker thread with the intent that started the
10
      service
    // When this method returns, IntentService stops the
11
    // service, as appropriate.
    O Override
13
    protected void onHandleIntent(Intent intent) {
14
    // ...
15
16
17 }
18
```

Pokretanje servisa

```
1 Intent intent = new Intent(this, ExampleService.class);
2 startService(intent);
3
```

Zaustavljanje servisa

- Servis se može zaustaviti sam pozivom stopSelf metode, može za zaustaviti druga komponenta pozivom stopService metode ili ga može zaustaviti Android platforma (da bi oslobodila memoriju)
- Aplikacije bi trebalo da zaustave svoje servise čim izvrše operaciju da se ne bi trošili resursi (npr. baterija)

Pokretanje servisa u prvom planu

- Servis se može pokrenuti u prvom planu pozivom startForeground metode, a ukloniti iz prvog plana pozivom stopForeground metode
- Trebalo bi da se nalazi u prvom planu ukoliko je korisnik svestan servisa (što znači da ne treba da se "ubije" u nedostatku memorije)
- Servis u prvom planu mora obezbediti obaveštenje u statusnoj liniji

ExampleService.java

```
public class ExampleService extends Service {
    @Override
    public int onStartCommand(Intent intent, int flags, int startId) {
        // ...
        Notification notification = ...;
        startForeground(ONGOING_NOTIFICATION_ID, notification);
        // ...
        stopForeground(true);
        // ...
```

Bound Service

- Prilikom pravljenja servisa za koji mogu da se vežu druge komponente, mora se napraviti i interfejs koji omogućava klijentima da komuniciraju sa servisom.
- To se može uraditi na tri načina:
  - nasleđivanjem Binder klase (ako se servis i klijent izvršavaju u istom procesu)
  - korišćenjem Messenger klase (ako se servis i klijent ne izvršavaju nužno u istom procesu)
  - korišćenjem AIDL (isto kao i u prethodnom slučaju)

ExampleService.java

```
public class ExampleService extends Service {
    // Binder given to clients
    private IBinder binder = new ExampleBinder();
3
4
    // Class used for the client Binder
5
    public class ExampleBinder extends Binder {
6
      ExampleService getService() {
7
         // Return this instance of ExampleService
8
         return ExampleService.this;
9
10
11
12
    @Override
13
    public IBinder onBind(Intent intent) {
14
      return binder;
15
    }
16
17
```

ExampleService.java

```
public class ExampleActivity extends Activity {
    private LocalService service:
    private boolean bound = false:
5
    // Defines callbacks for service binding, passed to
6
      bindService()
    private ServiceConnection connection = new
      ServiceConnection() {
      @Override
8
      public void on Service Connected (Component Name cn,
      IBinder s) {
        ExampleBinder binder = (ExampleBinder) s;
10
         service = binder.getService();
        bound = true;
12
14
      O Override
15
       public void on Service Disconnected (Component Name arg 0
16
        bound = false:
18
    };
10
20
```

```
@Override
     protected void onCreate(Bundle bundle) {
2
       super.onCreate(bundle);
       setContentView (R. layout . main);
5
6
7
    Onverride
     protected void onStart() {
8
       super.onStart();
9
       Intent intent = new Intent(this, ExampleService.
      class);
       bindService(intent, connection, Context.
11
      BIND AUTO CREATE);
12
13
    OOverride
14
     protected void onStop() {
15
       super.onStop();
16
       if (bound) {
17
         unbindService (connection);
18
19
20
21
```

```
// Called when a button is clicked
public void onButtonClick(View v) {
    if (bound) {
        // Call a method from the ExampleService.
        int num = service.getRandomNumber();
        Toast.makeText(this, "number: " + num, Toast.LENGTH_SHORT).show
        ();
    }
}
```

Servisi

Constant	Meaning
BIND_AUTO_CREATE	Automatically create the ser-
	vice as long as the binding ex-
	ists.
BIND_DEBUG_UNBIND	Include debugging help for mis-
	matched calls to unbind.
BIND_IMPORTANT	This service should be brought
	to the foreground level.
BIND_NOT_FOREGROUND	Don't allow this binding to raise
	the target service's process to
	the foreground level.

Table 2: Vrednosti flags parametra.

Pregled sadržaja

- Procesi i niti
- 2 Rukovaoci
- Asinhroni zadaci
- 4 Servisi
- 5 Prijemnici poruka
- 6 Zakazivanje zadataka

Procesi i niti Rukovaoci Asinhroni zadaci Servisi Prijem

Prijemnici poruka

- Prijemnici poruka (BroadcastReceiver) obrađuju događaje (opisane objektima klase Intent)
- Te događaje može da izazove Android platforma ili druga komponenta (koja može da se nalazi u drugoj aplikaciji)

AndroidManifest.xml

SMSReceiver.java

```
public class SMSReceiver extends BroadcastReceiver {
    @Override
    public void onReceive(Context context, Intent intent
    ) {
        // ...
}
```

Parametri on Receive metode su:

- context (kontekst u kome se izvršava onReceive metoda)
- intent (namera koja opisuje događaj koji treba obraditi)

Namera prosleđena startActivity ili startService metodi neće prouzrokovati događaj koji će obraditi onReceive metoda (važi i obrnuto)

Konstanta	Značenje
ACTION_BATTERY_LOW	A warning that the battery is low.
ACTION_HEADSET_PLUG	A headset has been plugged into the device, or unplugged from it.
ACTION_SCREEN_ON	The screen has been turned on.
ACTION_SHUTDOWN	Device is shutting down.

Table 3: Neke od akcija (događaja) koje se mogu obraditi.

- Metoda onReceive se poziva iz glavne niti (to znači da "dugačke" operacije treba izvršavati u posebnom servisu koji startuje posebnu nit)
- Prijemnik poruka postoji samo u toku izvršavanja onReceive metode (zato se u ovoj metodi ne mogu izvršiti asinhrone operacije kao što su prikazivanje dijaloga ili vezivanje za servis)
- Proces u kome se izvršava onReceive metoda ima foreground prioritet (nakon toga, prioritet procesa određuju ostale komponente koje se u njemu nalaze)

Postoje dve vrste događaja koje prijemnici poruka mogu da obrade:

- normalni događaji (asinhroni su, prijemnici ih obrađuju nedefinisanim redosledom i njigova obrada je efikasnija)
- uređeni događaji (obrađuje ih više prijemnika redom, a svaki prijemnik može da prosledi događaj sledećem prijemniku ili da potpuno obustavi njegovu obradu)

```
public class ExampleActivity extends Activity {
    @Override
    public void onCreate(Bundle bundle) {
        Intent intent = new Intent();
        intent.setAction(SMS_RECEIVED);
        sendBroadcast(intent);
}
```

SMSReceiver.java

```
public class ExampleActivity extends Activity {
    @Override
    public void onCreate(Bundle bundle) {
        Intent intent = new Intent();
        intent.setAction(SMS_RECEIVED);
        sendOrderedBroadcast(intent, null);
}
```

AndroidManifest.xml

SMSReceiver.java

```
public class SMSReceiver extends BroadcastReceiver {
    @Override
    public void onReceive(Context context, Intent intent)
      {
        if (condition) abortBroadcast() {
            // ...
        }
     }
}
```

Metoda	Značenje
abortBroadcast()	Sets the flag indicating that this receiver should abort the current broadcast.
getResultCode()	Retrieve the current result code, as set by the previous receiver.
getResultData()	Retrieve the current result data, as set by the previous receiver.
setResultCode(int code)	Change the current result code of this broadcast.
setResultData(String data)	Change the current result data of this broadcast.

Table 4: Metode koje se koriste za spregu između prijemnika poruka.

- Prijemnici poruka omogućavaju razmenu poruka između komponenti različitih aplikacija
- To znači da treba obratiti pažnju na moguće zloupotrebe
- Moguće je primeniti prava pristupa prilikom slanja poruke (prosleđujući permission parametar sendBroadcast metodi) ili prilikom prijema poruke (postavljajući permission atribut receiver elementa)
- Komponenta koja salje/prima poruku mora imati odgovarajuće pravo pristupa (zatraženo <uses-permission> elementom u AndroidManifest.xml)

Agenda

- Procesi i niti
- 2 Rukovaoci
- Asinhroni zadaci
- Servisi
- Prijemnici poruka
- 6 Zakazivanje zadataka

- Tajmer (Timer) zakazuje izvršavaje jednokratnih zadataka (u apsolutnom trenutku ili posle relativnog kašnjenja) ili zadataka koji se ponavljaju (sa fiksim periodom ili fiksnom frekvencijom)
- Svaki tajmer ima jednu nit koja zadatke izvršava sekvencijalno (to znači da može da dođe do kašnjenja u izvršavanju zadatka ukoliko je ta nit zauzeta)
- Komponenta koja je zakazala izvršavanje zadatka ne mora biti aktivna u trenutku u kome zadatak treba da se izvrši (to znači da zadatak može da se ne izvrši)

Metoda	Značenje
schedule(TimerTask task,	Schedule a task for repeated
Date when)	fixed-delay execution after a
	specific time has been reached.
schedule(TimerTask task,	Schedule a task for single exe-
long delay)	cution after a specified delay.
cancel()	Cancels the Timer and all
	scheduled tasks.

Table 5: Metode klase Timer.

Metoda	Značenje
schedule(TimerTask task, Date when, long period)	Schedule a task for repeated fixed-delay execution after a
schedule(TimerTask task, long delay, long period)	specific time has been reached. Schedule a task for repeated fixed-delay execution after a specific delay.
scheduleAtFixedRate (TimerTask task, long delay, long period)	Schedule a task for repeated fixed-rate execution after a specific delay has passed.
scheduleAtFixedRate (TimerTask task, Date when, long period)	Schedule a task for repeated fixed-rate execution after a specific time has been reached.

Table 6: Metode klase textttTimer.

SplashScreen.java

```
public class SplashScreen extends Activity {
    public static final int SPLASH TIMEOUT = 1500;
3
4
    Onverride
    protected void onCreate(Bundle bundle) {
      super.onCreate(bundle);
7
      setContentView(R.layout.splash screen);
8
      new Timer().schedule(new TimerTask() {
9
           @Override
           public void run() {
             startActivity (new Intent (SplashScreen.this, MyMovies.class)
             finish();
13
14
        }, SPLASH TIMEOUT);
16
17 }
18
```

Procesi i niti Rukovaoci Asinhroni zadaci Servisi Prijem

- Klasa AlarmManager omogućuje pristup sistemskom alarmu i startovanje aplikacije u nekom trenutku u budućnosti
- Kada se alarm aktivira, sistem emituje objekat klase Intent, što kao posledicu ima automatsko startovanje aplikacije (ukoliko već nije startovana)

AndroidManifest.xml

```
1 <?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
2 < manifest ... >
    <application ... >
      <receiver android: name=". PortfolioStartupReceiver">
5
        <intent-filter>
6
          <action android: name="android.intent.action."
      BOOT COMPLETED" />
        </intent-filter>
8
      </receiver>
9
      <receiver android:name=".AlarmReceiver">
11
        <!--->
      </receiver>
14
      <service android:name=".PortfolioManagerService">
15
        <!--->
16
      </service>
17
18
    </application>
19
  </manifest>
21
```

PortfolioStartupReceiver.java

```
1 public class PortfolioStartupReceiver extends BroadcastReceiver {
    private static final int FIFTEEN MINUTES = 15*60*1000;
3
    @Override
5
    public void on Receive (Context context, Intent intent) {
6
      AlarmManager mgr = (AlarmManager)context.getSystemService(Context.
      ALARM SERVICE):
      Intent i = new Intent(context, AlarmReceiver.class);
8
      PendingIntent sender = PendingIntent.getBroadcast(
        context, 0, i, PendingIntent.FLAG CANCEL CURRENT);
10
      Calendar now = Calendar.getInstance();
11
      now.add(Calendar.MINUTE, 2):
      mgr.setRepeating(
        AlarmManager.RTC WAKEUP, now.getTimeInMillis(),FIFTEEN MINUTES, sender);
14
16 }
```

AlarmReceiver.java

```
public class AlarmReceiver extends BroadcastReceiver {
    @Override
    public void onReceive(Context context, Intent intent) {
        Intent stockService = new Intent(context, PortfolioManagerService.class);
        context.startService(stockService);
    }
}
```

Portfolio Manager Service. java

```
public class PortfolioManagerService extends Service {
    @Override
    public int onStartCommand(Intent intent, int flags, int startId) {
        updateStockData();
        return Service.START_NOT_STICKY;
}
```


All images copyrighted by Android Open Source Project (CC BY)